

Universitätsbibliothek Paderborn

Venerabilis Patris Thomæ à Jesu ... Opera Omnia

Homini Religioso Et Apostolico Tam Qvo Ad Vitæ Activæ, Qvam
Contemplativæ functiones utilissima, Duobus Tomis Comprehensa. In
Qvibvs Singvlari Pietate, Varia Ervditione Clariori Et Breviori Stylo
Continentvr Et Explicantvr ...

Tomás <de Jesus>

Coloniæ Agrippinæ, 1684

Qu. XIX. Quænam sunt perfectiones, quas possumus de Deo affirmare, &
quomodo?

urn:nbn:de:hbz:466:1-38621

los, quos jam sufficienter in sacris meditationibus, mortificationibus & virtutibus exercitos, vel jam non posse meditari, vel à DEO vocatos, & dispolitos compererint, juxta regulas passim traditas à Doctribus mysticis, quas retulimus in catena mystica quest. 7. & 8.

QVÆSTIO XIX.

Quenam sunt perfectiones, quas possumus de DEO affirmare, & quomodo?

DE hoc agit D. Dionysius ex professo in lib. de divin. nom. & in aliis, qui modo non extani, scilicet de divinis informationibus, & de symbolica Theologia, sed quia in hoc de Theologia mystica, ubi ea neganda & removenda de DEO docet, quæ per alias Theologias affirmantur, ideo prius necesse est cognoscere, quid affirmare possimus, ut sciamus, quid debeat negari, maximè cum in isto §. 2. dicat: DEO ut causa omnium ea omnia tribuenda sunt, quæ in naturis dicuntur.

Perfæctio igitur, vel est simpliciter simplex, vel secundum quid: perfæctio simpliciter simplex est illa, quæ potest inveniri sine ulla imperfectione, eo quod in suo conceptu imperfectionem non includat, licet aliunde secundum modum essendi, quem habet, in creaturis dicat imperfectionem. Unde solet definiti perfæctio, que in unoquoque melior est ipsa, quam non ipsa, & qualibet incomposita cum ipsa. Quod non intelligitur de unoquoque ente ut tale ens est, sed quatenus ens. Unde licet intelligere non sit melius, quam non intelligere respectu equi usque est, bener tamen quatenus ens est. Nec similiter intelligitur de quolibet supposito nature, sed de quolibet individuo: unde relationes divinas etiam ut distinctæ ab essentia, dicunt perfectionem infinitam, quia adhuc ut sic distinctæ includunt illam per modum transcendentis, cum non sit distinctione vii talis excludens, & exclusi, sed includentis, & inclusi, & ratiæ respectu suppositi Patris non est melior Filiatio, quam non Filiatio: est tamen melior in individuo Deitatis.

Perfæctio secundum quid illa est, quæ in suo conceptu numquam potest separari ab imperfectionibus, ut discurrere, vegetare, &c. Unde licet alicui enti determinato, v. g. homini melius & convenientius sit discurrere, vegetari, sentire, &c. quam oppositum. Non tamen enti ut sic, ac proinde nec Angelo, nec DEO conveniunt.

Sit ergo prima conclusio, omnes perfectiones simpliciter simplices secundum suum proprium conceptum denudatum ab imperfectionibus inveniuntur in DEO formaliter eminenter. Prob. Quia DEUS est ens omnibus modis perfectissimum: ergo non potest ei deesse aliqua perfæctio simpliciter talis: cum melius sit eam formaliter habere, quam non habere.

Ex quibus perfectionibus, licet à parte rei identificatis cum essentia divina, quæ pertinent ad essentiam, ut distinguuntur virtualiter à relationibus, & attributis, & sunt illæ, quæ in creaturis pertinent ad essentiam creaturæ substancialis, ut esse ens, & quæ directè ponuntur in predicamento substantiae, ut substantia, spiritus, intellectus, & hoc per modum actus purissimi. Aliæ

pertinent ad proprietates absolutas, seu attributa tantum negativa, quam affirmativa, ut infinitus, immensus, immutabilis, æternus, incomprehensibilis, invisibilis, ineffabilis, sapiens, volens, omnipotens, verus, bonus, unus, &c. Aliæ ad proprietates relativas, ut trinus, Pater, Filius, Spiritus sanctus. Aliæ quatenus est operativus ad extra respectu creaturarum, ut Creator, Gubernator, Conservator, &c. Quæ omnia de DEO possumus absolute affirmare & prædicare.

Secunda conclusio; Perfectiones secundum quid, seu quæ sunt determinatae ad aliquod genus, sive illæ sunt genericæ, sive specificæ, sive numericae, non reperiuntur in DEO formaliter, sed eminenter. Prob. quia si reperiuntur in DEO formaliter, esset in DEO aliqua imperfæctio, compositio, & potentialitas, & posset DEUS denominari leo, arbor, &c. quæ sunt absurdæ. Quod autem finit in eo eminenter, pater; quia DEUS ut causa equivoca omnium entium secundum omnia, que includunt, ac proinde quidquid est in illis, debet in DEO esse eminenter, & tamquam in causa.

Unde istæ perfectiones non dicuntur de DEO formaliter, & propriæ, sed metaphoricæ, & impropriæ, ratione alicujus perfectionis formalis, quæ aliquem habet analogiam, aut similitudinem cum tali creatura, sicut propter sapientiam alios illuminantem dicitur Sol, propter fortitudinem Leo, propter justitiam iusticiæ, propter misericordiam compati, &c.

Objecies, essentia solis, leonis, equi, &c. vel potest considerari secundum se, vel secundum modum essendi imperfectum, quem habet, ergo licet secundum modum istum essendi, quem habet extra DEUM, non sit in DEO formaliter, sed tantum virtualiter, & eminenter, secundum alium modum eminentiorem: atamen secundum se præcisè eadem est essentia numero, & specie erit formaliter in DEO. Relp. Aliquis ita sentire apud Ledesmarum de perfæct. divin. quest. 1. art. 1. Sed contraistat sententia tenenda est, ut magis conformis Concilio Lateranensi, quod citat Bannez i part. quest. 4. art. 2. dab. 2. concl. 3. damnanti propositionem conjunctam Almarici, quod omnem creaturæ in DEO formaliter & de eo formaliter dicantur. Unde argumentum tresp. si ponere falso in antecedenti, si intelligatur, quod essentia creaturæ possit de nudari ab omni imperfectione & potentialitate, cum necessario coacte genere & differentia, & alias imperfectionibus DEO respondentibus, quantumvis consideretur sine aliis, que haberet modo essendi non essentiales, & ideo neg. consequentiam.

Aliæ objectiones consulte omittimus, quæ sunt mere Scholasticae, & passim afferuntur ab Authoribus, tam Theologis, quam Metaphysicis. Possumusque videri apud nostrum Blasium à conceptione in metaphysica diff. 11. q. 1.

QUÆ-